

Elijáš a Obadjáš

1čtení: Dt 30,15-20

Kázání: 1Kr 18,1-16

Bratři a sestry, věřit a důvěřovat Bohu, to taky vyžaduje odvahu. Možná to vypadá, že v některých dobách je té odvahy potřeba víc, jindy zas tolik ne. Myslím si, že je to omyl. Odvaha je, nebo alespoň má být součástí každé opravdové víry. Víra, která nepotřebuje odvahu, to není víra. Alespoň ne taková, o jaké nám svědčí Bible. Dneska vás nikdo z práce nevyhodí za to, že chodíte do kostela. Ani to neznemožní vašim dětem studovat na vysoké škole. A to je dobře a díky Bohu za to. Ale možná o to víc dnes potřebuje naše víra odvahu. Jen odvahu trochu jiného druhu. A o odvaze je i dnešní příběh. Tedy další pokračování v příbězích proroka Elijáše.

Pro ty z vás, kteří jste ty předešlé příběhy neslyšeli, nebo je z Bible neznáte, udělám takové malé shrnutí. Nacházíme se v devátém století př. n. l. na území severního Izraele. U moci je zrovna král Achab. Z hlediska dějepisců jeden z nejvýznamnějších králů severního království. Výhodnou sňatkovou politikou a úspěšnými válečnými snahami učinil z Izraele silného hráče na tehdejší politické mapě. Na víc než sto let dokázal uchránit svoje království Asyrskému nebezpečí. V hodinách dějepisu by nám řekli, že to byl moudrý a dobrý král. Bible nám však říká, že to byl padouch, ničema a srab. Že právě on mohl za to, že severní Izrael přestal existovat. Ono je to biblické pojetí dějin vůbec trochu jiné, než jsme my lidé zvyklí. Dějiny nepíší vítězové ale ti, kteří mají odvahu se vítězům postavit. A klidně i prohrát. Ano, pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávisť. To ale neznamená, že nebude dost často prohrávat. Bude. O to větší odvahu víra potřebuje. A proti bezbožnému králi a vůdci tehdejší církve Bůh postaví Elijáše. Bezvýznamného přivandrovalce, který na Boží pokyn ohlásí dlouhé období sucha. Elijáš je pak nucen utéci a schovávat se v cizí zemi u jedné žebráčky. Král ho chtěl za jeho proroctví nechat zavraždit.

No a teď přichází chvíle, kdy se má Elijáš vrátit a vyřídit králi, že Bůh sešle zemi déšť. Elijáš je muž odvážné víry. A tak jde. Je na místě říci si něco o suchu. V Izraeli byl život závislý na dešti a na rose. Pokud nepršelo, umíralo se hladu. Asi to nebyla náhoda, že Bůh vybral svému lidu právě tuto krajinu. Izraelci měli vědět, že déšť, a tedy život je dar od Boha. Že každý život je v tom nejzákladnějším na Bohu závislý. Izraelci si ale místo této nezajištěné důvěry radši vybrali tamějšího boha Baala, kterého se vždy dvakrát v roce snažili nejrůznějšími praktikami zmanipulovat, aby déšť seslal. Některé ty praktiky by se vám možná líbili, některé moc ne. Bylo při nich dost sexu ale také dost rozpadlých rodin a dost mrtvých. Z hlediska dějepisců ale asi zanedbatelné ztráty, když přece země prosperovala vojensky, ekonomicky i politicky. Z hlediska Božího ale příliš velké ztráty. Proto to sucho. Aby se ukázalo, kdo opravdu dává život a kdo jen rozhonuje smrt.

Králi Achabovi je sucho jedno. Dokud jen umírají poddaní, není to jeho věc. Problém pro něj nastává, až když jeho koně a mezci nemají co jíst a pít. Nejde o to, že by to byl takový milovník zvířat. Koně a mezci byli válečná zvířata. Pro něj se sucho stává problémem, až když přestává být bojeschopná jeho armáda.

A nyní přichází na scénu Obadjáš. Jeho jméno znamená služebník Hospodina. Ale přitom to vypadá, že zastával v Izraeli vysoké postavení. Možná druhé nejvyšší po králi s ohledem na to, že je to pouze král a Obadjáš, kdo jdou hledat vodu. Obadjáš byl zvláštní člověk. Na jednu stranu čteme, že se velice bál Hospodina. A že tajně zachránil před smrtí 100 Božích proroků a sám ze svého je živ. To určitě vyžadovalo velikou odvahu. Zároveň o něm ale víme, že se pohyboval ve vysoké politice, která Bohu moc nakloněná nebyla. Musel tedy svoji víru a svoje činy víry tajit. Veřejně se k Bohu nepřiznával. Proč? Báł se o svůj život? Nebo chtěl prostě jen pomáhat, jak to šlo, a ve vysoké politice mohl udělat více dobra, než kde jinde? Byl to odvážný hrdina, který obětoval i svoje pravověří, jen aby mohl zachránit ostatní? Pouštěl se až na ty nejtenčí ledy v důvěře, že ho Bůh zachrání? Nebo mu vyhovoval život v blahobytu na královském dvoře a s ohledem na svoje vyznání občas něco ulil potřebným? Dělal to všechno v odvaze a důvěře nebo jenom ze strachu? Bible nám to přímo neříká. Vlastně nám naznačuje obojí. Jak to máme rozsoudit? A máme to

vůbec rozsuzovat, když jde o jiného člověka, v jehož situaci prostě nejsme? Příběh Obadjáše, služebníka Hospodinova, je zmatený. Je vlastně asi stejně zmatený, jako jsou příběhy nás všech Božích služebníků.

Nakonec, po Eliášově výzvě a přísaze, že Eliáš nezmizí kdoví kam, Obadjáš ke králi jde a Eliášův vzkaz vyřizuje. Jen se přitom příšerně bojí o svůj život. Tady Obadjášova role v příběhu končí. Víc už se o něm nedozvíme.

Co my dnes s tímto příběhem? Nacházíme se v něm? A pokud ano, je nám povzbuzením, nebo nás zahanbuje? Nejspíš obojí. Taky znáte sucho? A nemyslím ty letní dny, kdy delší dobu neprší a my musíme zalívat zahrádky. To je sice taky nepříjemné ale jde to. Myslím ty období duchovního sucha. Toho sucha, které jsme si zasloužili. Je až s podivem, jak je to podobné tomu suchu krále Achaba. Člověk, když odchází od Boha, taky to nemusí ze začátku kdovíjak bolet. Taky to nemusí být ani moc znát. Člověk přece dál zůstává tak nějak slušným, nekrađe a nezačne rovnou podvádět svou ženu nebo svého muže. Prostě jen odsune Boha a ty Boží věci na vedlejší kolej s tím, že až bude čas, zase se k nim vrátí. A pak přichází sucho, pomalu, postupně. A díky Bohu za ta období sucha, za ty nepříjemnosti, kdy zjišťujeme, že jsme se sami odřízli od toho, který jediný dává život. Víte co je zajímavé? Člověk by v tom příběhu čekal, že Bůh sešle déšť, až když lidé začnou Boha hledat. Až když se mu omluví, že ho zrazovali. Ale tak to není. Nečteme tam nic o tom, že by se lidé k Bohu navraceli. To Bůh sám se navrácí k lidem a navrácí jim vodu, život.

A tady je také místo pro Obadjáše, pro služebníka Hospodinova, který se během toho sucha taky nejspíš žízní moc netrápil. Žil si v přepychu na královském dvoře. Ale přesto zůstal věrný. A přes svůj strach a svoji slabost dokázal najít odvahu a pomáhat těm, kteří trpěli. Obadjáš nebyl Eliáš. Nebyl to statečný vyznávající prorok, který musel pro svou víru trpět a utíkat. Ale zůstal Božím služebníkem, a když bylo potřeba, byl na svém místě. Ani my nejsme jako Eliáš. Nebo alespoň většina z nás. Taky se snažíme svou víru nějak udržet a nějak žít a nějak být ku pomoci těm, kteří nás potřebují. Taky se moc nesnažíme vyčnívat z davu, ve kterém být Křesťan není zrovna v módě. Taky se plácáme někde mezi odvahou a strachem. A taky zažíváme ty svoje sucha. Jsme ale důležití. Každý na svém místě. Každý v tom svém zmatku, ze kterého nás nějaký ten prorok Eliáš vyvede. Díky Bohu za proroky. Ale díky Bohu i za všechny ty Obadjáše, kteří zůstali věrní a pomáhají.

Především ale díky Bohu za déšť, který nám po každém období sucha dříve nebo později sesílá. A my zase můžeme volněji dýchat, pít a smát se. A navracet se k němu, který je život.

Amen